

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

**МАТЕРІАЛИ V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ, ВИКЛАДАЧІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ**

(Суми, 20-21 квітня 2017 року)

**Суми
2017**

Наукова мова не могла не перерости в мовну майстерність: медицина і слово ідуть поруч. Думки Людини та професіонала, педагога знайшли відображення у «Севастопольських листах», знайомство з якими є необхідним для студентів, що тільки починають формувати свої фахові комунікативні компетенції.

Інтрапрофесійні горизонти хірурга М. Пирогова є не тільки вітчизняними, й й крос-культурними, є засновником кількох галузей медицини, зокрема топографічної хірургії, його ім'ям названі *язиковий трикутник на шиї, апоневроз двоголового м'яза плеча, лімфатичний вузол*, розташований на глибокому кільці стегового каналу, та інші анатомічні утворення.

2004 р. наукова спільнота заснувала Вищий європейський орден імені М. І. Пирогова за досягнення в галузі медицини. Майже 60 найкращих лікарів стали його лауреатами. Отже, інтрапрофесійна наукова комунікація, закладена видатним вченим-практиком, розширюється відповідно до викликів часу.

Література

1. Николай Иванович Пирогов. Жизнь и деятельность / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://museum.rsmu.ru/5836.html>
2. Бакунина Е. М. Воспоминания сестры милосердия Крестовоздвиженской общины //Вестник Европы. – 1898. –№3.- С146. / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://bakunina-fond.ru/?p=2065>
3. Пирогов Н. И. Севастопольские письма и воспоминания / Н. И. Пирогов. – М., 1950. – С.198 .

ЕРГОНІМІКОН ПРОСПЕКТУ М. ЛУШПИ У СИСТЕМІ КОМУНІКАЦІЙ м. СУМИ

Яременко Л. М. – *ст. викладач кафедри журналістики та філології*

Пономаренко А. – *студ. групи ПЛ-61, ІФСК*

В українській і закордонній лінгвістиці кінця ХХ – перших десятиліть ХХІ ст. активно розвивається наука про назви установ, організацій, підприємств, магазинів, закладів різного призначення, об'єднань людей у політичній, виробничій, торговельній сферах – *ергономіка*. Цей клас лексем називають *мікротопонім, ктематонім*,

урбонім, ойкодонім, коопонім, фірмонім та ін., став об'єктом ґрунтовних дисертаційних досліджень, наукових статей. Так ергонімію різних регіонів України представлено, зокрема у працях і розвідках О. Белея (Закарпаття), Н. Кутузи (Одеса), С. О. Шестакової (Харківська та Сумська обл. та ін. регіонів), М. Цілини (м. Київ), М. Полосіної (підприємства м. Донецька та Макіївки), С. Мартос (м. Херсон), Н. Лесовець (м. Луганськ), а також Ю. Горожанова (м. Луцьк) тощо. Ці роботи зумовили наш інтерес до ергонімів одного з найбільших мікрорайонів обласного центру Суми – проспекту 2000-их рр. ім. М. Лушпи. Предметом нашого дослідження стали назви магазинів, салонів краси та перукарень, а також закладів громадського харчування та розважальних, загальною кількістю у 40 назв.

За словником української ономастики такі ергоніми називають *емпоронімами* або *фірмонімами* [1]. Отже, досліджуючи проблему, ми брали до уваги вивіски магазинів, розглядаючи їх як елемент комунікацій великого «спального» району міста – рекламний та інформативний. Слушним, на нашу думку, є твердження С. Мартос про вивіски, що створюють естетику міського середовища [2].

Мережа емпоронів представлена 10-ма мережевими магазинами, 7 із яких – це великі продуктові маркети: «АТБ», «Еко-маркет», «Сільпо», «САМ-маркет», «Точка», «Ambar», «Zakroma» та 3 магазини промислових товарів і побутової хімії та косметичних засобів – «Аврора», «Andi», «Watsons». 50% вивісок англomовні та подані російською мовою. Хоча англomовні назви є кальками з російської мови. На нашу думку, 25% усіх вивісок – це мережеві магазини – прикметна риса будь-якого «спального» району міста.

Інші емпороніми умовно можна поділити на чотири групи: предметна лексика, власні назви, іншомовні лексеми та мультиплікаційні герої.

До першої групи предметних назв з прозорою мотивацією можна віднести такі «Затишна оселя», «Продуктова хатка», «Чарочна», «Колиба» (*округле, здебільшого плетене, або тимчасове зрубне житло гуцульських лісорубів, без вікон, з двосхилим або пірамідальним дахом з отвором для диму*). Долучаємо до таких назв «Антресоль» (*верхня частина приміщення, поділена на дві або більше частин*) ресторан, який знаходиться над першим поверхом.

Власні назви «Татьяна» (кафе-бар), «Simona», «Клеопатра» (салони краси). Деяко екзотичною є назва «La Spezia (trattoria)» (*італійське місто на березі Лігурійського моря*) – сімейний ресторан

італійської кухні. На нашу думку, назва вносить деяку інтригу, провокацію, щоб змусити допитливих завітати і з'ясувати, що ж таке є.

Чисельною є група іншомовних назв, яку складають «Орхідея» (екзотична квітка) – магазин солодоців, «Ківі» (салон краси), Капучино» (кафе); англomовні кальки Vintage (промислові товари), Beauty Zone, Bigoudi, Fusion, «Zefir» (*зефір - не лише різновид солодоців, а й бог західного вітру у давніх греків*) – салони краси; «Holiday» (*свято*) – студія флористики.

Випадають із асоціативного ряду немотивовані емпороніми – назви розважальних закладів «Маринад» (нічний клуб), «Калейдоскоп», «Лорнет» - розважальні центри, де слова не являють собою відображення галузі діяльності, специфіки послуг, а набувають зовсім іншого значення, що вносить додаткову інтригу.

Яскраві різнокольорові вивіски магазинів дитячого одягу та іграшок звернені як до батьків, так і дітей – «Балу», «Сонька», «Вінні-пундія». Викликають приємні спогади, очікування дива, усмішку.

Отже, проаналізувавши 40 назв магазинів, салонів, кафе та ресторанів, ми можемо зробити висновок, що вони створюють своєрідну систему комунікацій мікрорайону, презентують смаки й спрямованість власників, модні тенденції. Відзначаємо, помітне місце слів іншомовного походження, як ознаку успіху, просування вперед.

Література

1. Словник української ономастичної термінології /укладачі Бучко Д. Г., Ткачова Н. В. – Тернопіль: Вид-во «Навч. книга – Богдан», 2012. – 168с.
2. Мартос С. Структурно-семантична характеристика емпоронімів / С. Мартос. – Режим доступу : <http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/123456789/1829/1/24.PDF>

ІНТРАПРОФЕСІЙНЕ МОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ: ЛАТИНСЬКІ АФОРИЗМИ та ПРИСЛІВ'Я

Яременко Л. М., *ст. викладач кафедри
журналістики та філології*

Інтрапрофесійна комунікація майбутніх лікарів визначається інтенціями (*намірами адресата-співрозмовника*), зворотнім зв'язком у